

Spørgsmål til enkeltfaglig prøve i geografi

Der tages forbehold for, at opgaverne endnu ikke er godkendt af censor, og dele af undervisningsforløbet endnu ikke er gennemført (erhvervsgeografien). Der kan således komme mindre ændringer i spørgsmålene.

Klimatologi og hydrologi

1. Gør rede for hvad der forstås med begreberne *vejr* og *klima* og forklar hvilke forhold der har betydning for **de globale temperaturforskelle**.
Beskriv og forklar de lokale temperatur- og nedbørsforhold for to selvvalgte lokaliteter ved hjælp af en **hydrotermfigur** og **klimakort** i Atlas.

Inddrag din besvarelse af opgaven: <https://www.frberg-hf.dk/otto/geografi/klima/klimaklassifikation-klimaanalyse-2017-18.pdf>

2. Forklar hvorfor temperaturerne falder på højere breddegrader og forklar endvidere hvorfor vi har **årstider**.
Forklar forskellen på **kystklima** og **fastlandsklima** og giv eksempler herpå.
Vurder hvilke andre forhold der kan have betydning for *klimaet*.
3. **Beskriv vandets kredsløb**, og forklar hvordan der dannes **nedbør**.
Beskriv hvilken sammenhæng der er mellem **lufttryk** og nedbørsdannelse og beskriv herunder dannelsen af **monsunnedbør** i Sydøstasien

Global opvarmning og energiforbrug

4. Beskriv atmosfærens **strålingsbalance** og forklar herunder hvilken betydning drivhuseffekten har for jordens klima.
Diskuter hvilke **data / observationer** som ligger til grund for teorien om en **menneskeskabt global opvarmning**.
Inddrag din besvarelse af opgaven: <http://www.frberg-hf.dk/otto/geografi/klima/global-opvarmning/globalopvarmning-eksamensopgaven.pdf>
5. Beskriv atmosfærens **strålingsbalance** – herunder den naturlige drivhuseffekt. Giv et eller to eksempler på hvordan den globale opvarmning kan blive selvforstærkende (Feedback mekanismer)
Diskuter hvordan **menneskelige aktiviteter** kan påvirke strålingsbalancen og dermed klimaet.
Vurder udviklingen i de enkelte landes **CO2 udledninger** – hvorfor de store forskelle?

Demografi

6. Beskriv den demografiske **transitionsmodel** og hvorledes den kan illustrere udviklingen i befolkningstilvæksten over tid.
Analyser ved hjælp af den demografiske transitionsmodel, **befolkningsudviklingen i Danmark** fra ca. 1750 til år 2000, og **forklar** herunder de enkelte fase-skift.
Vurder hvorvidt Danmark har et **'befolkningsproblem'**

Inddrag din besvarelse af opgaven: <https://www.frberg-hf.dk/otto/geografi/demografi/Demografiopgave-4-demografisk-transition.pdf>

7. Beskriv den demografiske **transitionsmodel** og hvorledes den kan illustrere udviklingen i befolkningstilvæksten over tid.
Anvend modellen til at **analysere befolkningsudvikling i to forskellige lande** med egne fremstillede befolkningskurver (fødsels – og dødsrate) og forklar væsentlige forskelle i befolkningsudviklingen i de to lande.
Vurder hvilke særlige befolkningsproblemer eller udfordringer de to lande har?

Inddrag din besvarelse af opgaven:

<https://www.frberg-hf.dk/otto/geografi/demografi/Demografiopgave-6.0-6.1.pdf>

<https://www.frberg-hf.dk/otto/geografi/demografi/Demografiopgave-6.2.pdf>

Erhvervsgeografi – landbrug & fødevarer

8. Diskuter hvilke udfordringer **befolkningstilvæksten** medfører for landbruget og fødevarereproduktionen. Inddrag begreber som arealproduktivitet og arbejdsproduktivitet.

Forklar baggrunden for og formålet med **Den Grønne Revolution** og vurder såvel de positive som negative konsekvenser af Den Grønne Revolution og hvor den har været en succes og hvor den ikke har givet de ønskede resultater.

9. Beskriv **strukturudviklingen** i dansk landbrug efter 1950.
Gør herunder rede for udviklingen i arbejdsproduktiviteten og arealproduktiviteten, samt koncentrationen af husdyrproduktionen og forklar baggrunden herfor.

Giv endelig en vurdering af dansk landbrugs **samfundsmæssige betydning**, herunder de økonomiske miljømæssige, etiske og sundhedsmæssige aspekter af vores fødevarereproduktion.

Inddrag din besvarelse af opgaven:

<https://www.frberg-hf.dk/otto/geografi/erhverv/Strukturudviklingen-dansk-landbrug-1950-2010.pdf>

10. Beskriv hvilke overordnede **fødevarerproblemer** som findes i verden i dag.
Gør herunder rede for væsentlige forskelle i **kostsammensætningen** mellem verdens fattige og rige lande.

Diskuter hvorfor **nogle lande / regioner** har oplevet en stærkt stigende fødevarereproduktion mens andre ikke har.

Giv endelig en vurdering af hvorvidt den animalske fødevarereproduktion er **bæredygtig**?